

Déli Hírlap

BANSAGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1933 JANUÁR 21.
TIMISOARA—TEMESVAR, IX. ÉVF. 17. SZAM.

FŐSZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

Száz éves

egy találmány, amely fontosabb az emberi haladás szempontjából bármelyik századbeli találmánynál. A gyorsajtó századik évfordulója a félelmetes, kérelmetlen nagyhatalomnak, a modern újságismak is születésnapja. Az újságírás köze csak a szó, amely ártatlan, jámbor, ami, ha családi körben kedveskedésre használják, de borzalmas és rettenetes, ha száznak vele. Nemzeteket uszít egymás ellen, vad véleményét kényszeríti rá milliókra és jelszavakat, amelyeket talán megengedve fogadtak először, de amelyet milliók idegzett ennek a jelentéktelen gyorsajtnak ükunokája, a rotációsól érterőppenő újságmillió.

Nemzeti sajtó, nemzetközi sajtó, pacifista sajtó, polgári sajtó, ezek olyan fogalmak, amelyek mondanivalóik mögött jelölt rejtegetnek és ezt a jelszót tömegekkel adagolják el, mint egyedül üdvözítő. Ezek a jelszavak kergették az Océántól a káukázusi fegyvertűbe az olvasót, akik szívből dicsőítik, az angol textilért, a bagdadi vasutért küldött hazája hősi halálba, mert ezt neki a Vreme, a Daily Mail, a Deutsche Zeitung így írta elő. Az ismeretlen katonát, minden ismeretlen katonát a hírgőgő sajtógépek gázoltak el, amelyeknek szava tulharsogott minden himnuszban, vezénylőtábornokok kommandóján és halálán.

Egyidőben divat lett békéről írni. Istenem, milliószámra támadtak pacifisták és sajtó hevitett, lelkesített, fűtött, meleg családi otthonokat vetített elénk és mi lútk a világbékét, mert akkoriban a dollar volt a legbiztosabb valuta és Wilson gondolása nyomán kerubok a diplomácia gyöngymesterei. Azután ismét felfedeztük, hogy utáljuk egymást. Rajta hát a határokat, hadd védjük meg a testvériesülést. Akkoriban a francia frank volt a világ legbiztosabb pénze és nem is fukarkodtak vele sehoh. És csak a sorok között volt sejtés, eldugva, diszkrétan, hogy legjobb munka a Schneider-Creuzoté, megbízható, pontos óg, próbászallítmány bérmentve. Telt-múlt az idő és felfedeztük, hogy ez világrend, ahogyan van, sehogy sem jó, mert fejtegetre kell állítani, még pedig gyorsan és bérmentve. Mint segédszövegek használhatók a csalhatatlan gáz, kézigránát öt éves gazdasági tervvel kombinált ping-ping. A hasak korogva falták az igazságot és szünto szagolták azokat az extra kesenyeket, amiket kiválasztottak asztalra helyezett a sajtó, mert ebben az időpontban vezető valuta a cservonecz volt, szkrét és guruló, mindenkor szívesen látott vendége készretárt zsebeknek. Kiváratra átváltható európai valutára.

Most nagyokat kacagunk, mert a világajtó megtalálta a bünbakot, akinek a hána el lehet hegedülni az elmaradt világkét, népek testvériesülését, kétszázleles izát és fegyverszállítmányt. Mindezeknek viselésére a Népszövetség széles háta alalmas, amely prügelknabeja lett a sajtóak, minden nap elhuzza rajta napi büntromát és mi nevetünk. Vajjon meddig? sajtóval úgy jártunk, mint a bűvésznas esésében, a bűvész kis segédje, aki fel-

Egy esztendei börtönre ítélte Hock Jánost a budapesti törvényszék nemzetgyalázás miatt és egyben szabadlábra helyezte

A budapesti törvényszék Török tanácsa tegnap délelőtt féltizkor kezdte meg Hock János perének tárgyalását. Hock Jánost fogházór kíséri a terembe. Sápadt. Elmondja, hogy 1859-ben született, katolikus plébános.

Az elnök azután megengedi, hogy Hock János korára és beteges voltára való tekintettel leüljön és a feltett kérdésekre úgy válaszoljon.

Török elnök elmondja, hogy Hock János négyrendbeli, az állam és a magyar nemzet megbecsülése elleni büntetett van

vádolva.

Azután felolvassák a népszövetségi ligákhoz intézett memorandumot, melynek aláírói Hock János, Károlyi Mihály és Szende Pál. Hock János az elnök kérdésére elmondja, hogy a memorandum az akkori idők hangulatának hatása alatt született. Kényszerülve érezte magát, hogy azt aláírja. Azután halkán így szól:

— Most már nem értek egyet

„Akkor állt a harc és az eszközökben senki nem volt válogatós”

Azután áttérnek Hock János egyik cikkére, amelyben a vád szerint kormányzósértést követett el. Az elnök részleteket olvas fel a cikkből, amely azt mondja, hogy a kormányzó romba dönti a Károlyi által megmentett országot.

— Szerettem volna, — mondotta erre Hock János — ha ezt a cikket nem hozták volna ide, mert sérti a kormányzó tekintélyét.

— Miért nem akkor gondolt erre? Az ön akkori pszichológusai nem sértették a kormányzót? Még csak azt kellett volna írnia Károlyi dicsőítésében, hogy ő volt ott az otrantói ütközetben és nem a kormányzó.

Hock János újból lehajtja a fejét, amikor válaszol:

— Akkor állott a harc és az eszközökben senki nem volt válogatós.

Az elnök azután felolvass egy cikket, amelyben Hock János az elesatolt területeken élő magyarsághoz szól s amelyben Magyarországot a gyilkosságok és

idézte a szellemeket és nem tudva az ellenvarázsigét, azok erősebbek lettek szülőjüknél és megölték. A sajtó tulnőtt fejünkön

a memorandummal. Belátom, hogy akkor rosszul tettem, amikor azt aláírtam.

— Az ön mentalitása akkor az volt, — szól az elnök — hogy Magyarország a gyilkosságok országa és az egész világot akarták segítségül hívni.

Hock János lehajtja a fejét és halkán szól:

— Nem akartam én akkor megsérteni sem Magyarországot, sem pedig a kormányzót. Magyarország jövőjét különben már biztosítva látom és meghajtom fejemet a kormányzó előtt.

— Hogyan beszélhet ma így, amikor akkor éppen az ellenkezőjét mondtam?

— Pap vagyok és inkább be kell látnom egykori hibámat, mint másnak. A szeretetet hirdettem mindig. Az akkori időkben másképpen nem tehettem. Biztos vagyok benne, hogy az elnök ur sem tett volna másképpen.

Török tanácselnök ezért a kijelentésért Hockot rendreutasítja.

Erről a cikkről sem tudom bizonyosan, hogy én vagyok-e a szerzője.

Az elnök azután szünetet rendelt el. Az ügyész délután mondta el vádbeszédét és foglalkozott azzal a bomlasztó munkával, amelyet az emigráció Bécsből indított meg. Tizenegy rendbeli nemzetgyalázással vádolja Hock Jánost és ezért súlyos büntetést kért.

Hock Jánost multjánál, papi voltánál és magas koránál fogva lehet sajnálni, de tetteiért vállalnia kell a felelősséget.

Nagy Vince dr. védő este félnyolc órakor kezdett nagyszabású védőbeszédébe. Hock Jánosról nem lehet mondani, hogy Magyarország ellen agitált volna, mert annak idején, amikor Nyugatmagyarországon elrendelték a népszavazást, Hock Magyarország mellett fejtett ki agitációt.

Este félkilenc órakor Hock János mondotta el védekezését.

Egy órán át fejtegette, hogy őt mindig a tiszta szándék vezette, soha nem vétett tudatosan sem a magyar nemzet, sem Magyarország ellen.

Lehettek körülmények, melyek őt sodorták, de akkor is a tiszta magyar szeretet és a haza iránti aggodalom irányították.

Romániai időszámítás szerint éjjel után husz perccel hirdette ki az elnök az ítéletet, amely szerint a törvényszék Hock Jánost nemzetgyalázás miatt egy évi börtönre és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Elrendelte a bíróság az ítéletet az egyházi hatóságokkal közölni. Az elítélés a Bécsi Magyar Ujságban közölt memorandum miatt következett be, tízrendbeli nemzetgyalázás vádjára alól a vádlottat felmentették. Az ügyész és a védő az ítélet ellen felebezett. A bíróság végül a védő kérelmére elrendelte Hock János szabadlábra helyezését.

Hock János állva hallgatta végig az ítéletet és az indoklás elhangzása után láthatóan megkönnyebbült. Az ügyész a szabadlábra helyezés ellen nem emelt kifogást.

orgyilkosok országának nevezte.

— Összeegyeztethetőnek tartotta azt magyar voltával, hogy az elesatolt részekben élő magyarságot elidegenítse Magyarországtól?

— Azért a cikkért már egyszer bocsánatot kértem és most is azt teszem.

Szünet után Hocknak az egyik chikagói lapban megjelent cikkét veszik elő. Hock tagadja, hogy ezt a cikket ő írta volna és előadja, Amerikában szokásos, hogy egyes cikkek alá oda írják politikuskok nevét, hogy ezzel a cikkek nagyobb nyomatókat adjanak. Erre példákat is sorol fel.

Török elnök felmutat egy cikket, amelyben arról van szó, hogy Magyarország elátkozott ország.

— Ön írta ezt a cikket?

— Irtam körülbelül ötezer cikket írtam. Ezek az én szellemi gyermekeim, amelyeket az egész világon szétszórtam. Ennyi idő után nem csuda, ha nem ismerem meg mindegyiket.

és mi gyakran ökölbesorított kezekkel szemléljük a diktátorra felszökött százéves kis masinát. Kérdés, hogy nem csapnak-e

egyszer ezek az öklök le, hogy izzé-porrá zuzzák az emberi haladás cigányutrá tővedt irányítóját? (cs. k. s.)

Nagy tömeg vonult tegnap este a bukaresti igazságügyi palota elé és tüntetett a letartóztatott Fortu tanár mellett

Fortu egyetemi tanár letartóztatása nagy hullámokat vet még mindig. A köztisztviselők országos szövetsége rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen tiltakozott Fortu letartóztatása ellen. Kétszázötven bukaresti ügyvéd aláírásával kiáltványt jelent meg, amely többek között ezt mondja:

— Tiltakozunk a polgári jogok és szabadságok ezen régi harcósának, Fortu tanárnak a letartóztatása ellen és iránta érzett hódolatunknak és ragaszkodásunknak adunk kifejezést.

Fortu tanár védői a törvényszéki vádtanács letartóztatási végzése ellen az ítélőtáblához felebbeztek. A bukaresti táblai vádtanács tegnap délután foglalkozott ezzel az ügyvel és megállapította, hogy a letartóztatás formai okokból nem helytálló és Fortunak azonnali szabadlábra helyezését rendelte el. Erre azonban nem kerülhetett a sor, mert mielőtt Fortu az igazságügyi palotát elhagyhatta volna, az ügyészség utasítására a vizsgálóbíró újabb letartóztatási végzést adott ki Fortu ellen, akit így megint

visszavitték a fogházba. Ez a letartóztatási végzés ismét a törvényszék vádtanácsa elé kerül.

Tegnap este Mihai Viteazul szobrá előtt nagy tömeg gyülekezett, hogy onnan az igazságügyi palota elé vonuljon és Fortu tanár mellett tüntessen. A hatóságok hozzájárultak a felvonuláshoz. Mintegy ezer ember vonult az igazságügyi palota elé, ahol éljenezte Fortut. A palotába azonban nem hatolhattak be, mert a karhatalom utjukat állotta. A tüntetők azután békésen szétoszlottak.

A gyermekeszerető tanító ötven literes üstje megvalósította a józsefvárosi gyermeknépkonyhát, amelynek tegnap volt az ünnepélyes felavatása

Turturea György, a józsefvárosi Bem-utcai iskola tanítója, néhány hét előtt így szólt barátaihoz:

— Van egy ötven literes üstöm. Adjatok egy kis krumplit, egy kis zsírt és száz szegény iskolásgyermeknek adok naponta délben meleg levest.

Ez az ötven literes üst volt az alapja az iskolában megnyitott gyermeknépkonyhának. Turturea György tanító nemcsak mesterségénél, de még inkább a szívével fogva nagy barátja a gyermekeknek. Évek óta gondozza őket és állandóan ott van az iskolában működő napközi gyermekotthonban, amelynek vezetésében is részt vesz. Az ingyenlevesosztó megvalósult és most már ott tart Turturea György tanító, hogy a szegény gyermekeknek nem ad pusztá levest. Ad nekik naponta egy tál főzeléket hússal és egy jókora karéj kenyérrel. A múlt héten már százötven gyermek étkezett a gyermeknépkonyhán, most ellenben már száznyolcvanra emelkedett a számuk. Pedig az ebédért fizetni kell. Igaz, hogy csak egy lelt. De van gyermek, aki még ezzel is adós marad. Az intézményt a város is támogatja. A Viribus Unitis jótékony asztaltársaság minden hét csütörtökjén az aznapi ebéd összes kiadásait magára vállalja olyképpen, hogy a szükséges hozzávalót tagjai adják.

Turturea tanító ragyogó orcával beszél:

— A gyermekek olyan jó étvágygal esznek, hogy azt gyönyörűség nézni. Egy-egy ebéd nem is kerül egészen egy leibe. A felesleges pénzből könyvtáralapot akarok létesíteni.

A Bem-utcai iskolába fiúk és lányok járnak és három tagozata van: magyar, román és német. A gyermekek a világos pinchelyiségben elhelyezett tág ebédlőben — mellette van a fénylő tisztaság honyha — nemzetiségi különbség nélkül barátságosan, mosolygva ülnek egymás mellett és jóízűen eszik a husdarabokban gazdag krumpliciprikást és harapják melléje a kenyeret.

A gyermeknépkonyha már napok óta működik, de ünnepélyes felavatása tegnap

délben ment végbe. A város nevében megjelent G a b o r Livius dr. főpolgármester H e i m Ernő dr. népjóléti tanácsnok kíséretében. Ott volt a Viribus Unitis vezetősége, számos jótékony egyesület küldöttsége és igen sok melegsziví emberbarát. A beszentelési szertartást I m b r o a n e János dr. józsefvárosi görög keleti plébános végezte, majd utána beszédet mondott a krisztusi szeretetről és jótékonyaságról. Mustetiú János igazgató elmondotta a gyermeknépkonyha történetét. Elismeréssel szólt Turturea György tanítóról, a városról, amely az intézmény kifejlődését lehetővé tette, köszönettel emlékezett meg az adományokról, amelyekben a Viribus

Unitis, Brebenár Vazul tőzsedeelnök, Österreicher Ignác pékmeister és mások részesítik a gyermeknépkonyhát. Beszélt azután I l i t e s c u Dániel tanfelügyelő, aki hangsúlyozta az intézmény szociális jelentőségét.

Az ünnepség emelkedett hangulatban folyt le. Csak Turturea György tanító nem mutatkozott. Nem szólalt föl és nem állott oda, hogy ünnepeljen. Nejével együtt ott serénykedett a konyhában a szakácsné és a segédzemélyzet mellett és segédkezett, hogy az éhes gyermekek minél előbb ebédjüköz jussanak. Szerény és serény ember, aki megérdemli, hogy kalapot emeljünk előtte.

Kubán Endre.

Kőtorlaszok segítségével vasuti merényleteket kíséreltek meg a máriaradnai állomás környékén

Máriaradna és a környék lakosságát sorozatos vasuti merényletek tartják izgalomban. Eddig még ismeretlen tettesek egymásután négy éjjel kíséreltek meg merényletet az Arad—bukaresti gyorsvonat ellen és csupán a vasuti tisztviselők éberségén mulott, hogy a vonat utasai nem lettek vasuti katasztrófa áldozatai. Legutóbb a radnai állomás váltóbejáratánál fedeztek fel a sineken hatalmas kőtorlaszt, amelyet bűnös kezek a nyilvánvaló szándékkal raktak le, hogy a gyorsvonatot kisiklassák. A vasuti tisztviselők rémülten jelentették az esetet az állomásfőnökségnek. Azután izgalmas percek következtek. Az éjszakában robogó gyorsvonat egyre kö-

zeledett a radnai állomás felé, amelynek bejárájánál fáklafény mellett megindult a torlasz eltakarítása, amely sikerült is, mielőtt a gyorsvonat berobogott volna. Ez a merénylet sorrendben már a negyedik volt és előzőleg három ízben találtak már kőtorlaszokat az állomás különböző pontjain. A sorozatos kísérletek kettőzött éberségre serkentették a szolgálatot teljesítő tisztviselőket és az állandó megfigyelésnek köszönhető, hogy eddig katasztrófa még nem történt. A nyomozás során megállapították, hogy a kőtorlasz közelében két parasztruhába öltözött egyén ólálkodott és most mindenki a titokzatos merénylők után kutat.

Meggyilkolta édesanyja szeretőjét egy tizenkilenc éves fiatalember és a holttestet a folyóba dobta

Muraszombat közelében a Mura vize egy ismeretlen férfi holttestét vetette partra. Testén több szurt seb és összezsuzott koponyája mutatta, hogy gyilkosság történt. Semmi leirat nem volt nála és csak másfél heti nyomozás után tudták megállapítani, hogy a neve Csiz-

madia János és Felsőbisztrica községből való. A további nyomozás megállapította, hogy C s i z m a d i a Jánosnak viszonya volt az unokabátyja özvegyével, Csizmadia Ferencnével, aki tizenkilenc esztendősi fiával együtt gazdálkodott a tanyán. Sem az asszony, sem a fiu elein-

te nem akartak semmit sem tudni Csizmadia János meggyilkolásáról. A cseppőrségi nyomozás azonban sulyosan helyő adatoknak jutott a birtokába, amelyeknek hatása alatt úgy az asszonyról kiderült, hogy a gyilkosságban részt vett, ellenben annak lefolyásában jelen volt és anyai szeretetből nem jelentette föl a fiát. A tizenkilenc esztendősi Csizmadia Imre most már töredelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy Csizmadia Jánosnak évek óta viszonya volt az anyjával. Emellett azonban az anyai igen sokszor megverte és kizozta. Ezért föltette magában, hogy bosszút áll rajta. V u c s k ó István és V u c s k ó József barátjaival összebeszélte és éjszaka berohantak a szobába, amelyben Csizmadia János éppen szerelmi légyotton volt az anyjával. Leteperték és késekkel és késtával estek neki. Mikor halott volt, elvitték a Murához és bedobták. A három gyilkos fiatalembert és özvegy Csizmadia Ferencnéét is letartóztatták.

Légtáblán

várják az elsüllyedt orosz hajó utasai a menekülést

Megirtuk, hogy a Szachalin orosz személyszállító hajó az Északi tengeren végveszedelembre került. A hajóról napok óta nem érkezett hír és a segítségére küldött hajók nem találták meg a Szachalin Bizonyosra vették, hogy a hajó kétszáz utasával és ötvennégy főnyi legénységével együtt elpusztult. Újabb jelentés szerint a hajó utasok és a hajó matrózai megmenekültek és csak maga a hajó veszett oda. A Szachalin gőzhajón tűz ütött ki és a személyzet emberfeletti fáradozással sem tudta azt elfojtani. Minthogy a dróttalan távír által leadott segélyjelekre sokáig nem jött válasz és a veszedelem egyre nagyobb lett, a hajó kapitánya csónakokon egy közeli jég táblára vitette az utasokat a megmenekülés reményében. Utolsóként a kapitány hagyta el a Szachalint, amely aztán óriási sistaerő közepette elmerült a tenger habjaiban. A jég táblán a megmentett utasokkal és matrózokkal a szél messzire sodorta a szerencsétlenség színhelyétől és ez volt az oka annak, hogy a segítségre érkezett hajók már nem találták azokat ottan. A szovjet kormány intézkedésére két jégtörő indult a jégtáblán levő emberek kiszabadítására. A jégtörők élelmet és gyógyszerrel visznek a szorult helyzetben levő emberek részére.

Feloszlatták Kolozsvár régi tanácsát is. Kolozsvár város régi nagytanácsát az ősszel — mint emlékezetes visszahelyezték jogaiba. A nagytanács alakuló közgyűlését azonban nem lehetett megtartani, mert arra sem a magyar, sem pedig a nemzeti parasztpárt tanácsstagok nem mentek el. Távollétük oka az volt, hogy a nagytanács összetételével nem voltak megelégedve és így akarták az új választás elrendelését kifizorszírozni. Kivánságuk most már teljesült, mert a kormány Kolozsvár város régi nagytanácsát feloszlatta és az új tanács megválasztását március 6-án irta ki.

CAPITOL-MOZI

Január 20-tól kezdve

APOLLO-MOZI

Január 23., 24., 25.

CONCORDIA-MOZI

Január 29.

Világsiker!

ANNY ONDRA ~ HERMANN THIMIG

KIKI

a mai idők legmulatságosabb zenés vígjátékban, André Picard ismert vígjátéka után.

Rendezte: KARL LAMAC • Zene: Marbot-Reisfeld • Erolfilm • Kiegészítésül a legújabb híradók: FOX és PARAMOUNT

Világsiker!

Kiméletlen harcot hirdet a régi liberális párt a kormány megbuktatására

A Duca vezetése alatt álló óliberális párt a nemzeti parasztpárt eddigi uralásán inkább a várakozás álláspontjára helyezkedett. A párt azonban most már elérkezettnek látja az időt, hogy eltan fellépjen a nemzeti parasztpárti kormányval szemben és meglobogtatja a harci zászlót. A liberális párt állandó elnöke Duca Konstantin elnökjelölt Bukarestben ülést tartott. A gyűlésen Duca terjedelmes expozé mondott az ország politikai és gazdasági helyzetéről, majd ismertette az elmúlt kormánykrisz háttérét. Utána Bratianu, majd Xenies Tatarscu volt miniszterek beszéltek. Az ülésről hivatalos közleményt adtak

közre, amelyben bejelentik a liberális pártnak ama határozatát, hogy a párt úgy a parlamentben, mint pedig a parlamenten kívül megindítja a harcot a nemzeti parasztpárti kormány megbuktatására. Ebben a küzdelemben a liberális párt kiméletlen lesz, mert úgy találja, hogy a nemzeti parasztpárt kormányzása hozzá nem értése az ország helyzetét úgy beföldön, mint pedig külföldön súlyosbítja. A Vaída-kormányának nincsen tekintélye és éppen ezért a liberális párt szükségesnek találja, hogy éles ellenzéki harcát még jobban megerősítse.

Elhatározták, hogy a parlamenti ülésszak első érdemleges tárgyalási napján Duca felszólal és interpelláció formájá-

ban foglalkozik a Maniu-kormány bukásával és a Vaída-kormány megalakulásával. Tekintettel arra, hogy Lupu Miklós dr. és Goga Oktavián hasonló értelemben kívánnak felszólalni, bizonyos máris, hogy a kamara első ülésnapja igen heves vitákra ad majd alkalmat.

A liberális párt elhatározta, hogy a kormány elleni harcnak alátámasztására az ország különböző városaiban négygyűléseket rendez. Ezenkívül külön gyűléseket tartanak majd az egyes érdekképviseletek részére is. Ezeket a gyűléseken a liberális párt szóvivői ismertetni fogják a helyzetet és a párt álláspontját.

Kémkedési ügybe keverődött egy temesvári ügyvéd fiatal felesége végzetes névcsere következtében

Simon Virgil dr. temesvári ügyvéd felesége végzetes névcsere következtében kémkedési ügybe keveredett bele, mely időközben azonban tisztázást kapott. A temesvári rendőrség ugyanis az múlt héten táviratot kapott a kolozsvári főügyésztől, hogy tartóztassanak le egy Matz Edit nevű temesvári nőt, aki a belvárosi Dóm-tér 20. számú házban lakik. Egyben utasították a temesvári rendőrséget, hogy a nő lakásán vizsgálatot tartassanak és mivel kémkedésről van szó, az ott talált iratokat megvizsgálják. A rendőrség a kapott utasítás alapján megindította a nyomozást, mely azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy Matz Edit nevű nő sohasem volt Temesvárott.

A bejelentő hivatalban azonban kiderült, hogy Temesvárott lakik Metz Edit, Metz nyugalmazott őrnagy leánya, aki Simon Virgil dr. temesvári ügyvéd felesége.

A nyomozásról értesítették a kolozsvári ügyészséget, ahol nem vették tekintetbe a különböző hangzású neveket és elrendelték a temesvári uriaszony letartóztatását és Kolozsvárra való szállítását.

A temesvári rendőrség emberei a megkérdezés alapján megjelentek Simon Virgil dr. józsefvárosi lakásában és megtartották a házkutatást. Simon Virgil tiltakozott a gyanúsítás ellen és hangoztatta, hogy felesége egyáltalában nem foglalkozik politikával és semminemű ilyen tevékenységgel nem rendelkezik.

Azután érintkezésbe lépett a kolozsvári hatóságokkal és a névcsere hívatkozott, de azt a választ kapta, legjobb lesz, ha feleségével együtt Kolozsvárra utazik és tisztázza a vádat.

Simon dr. és fiatal felesége ezután utaztak Kolozsvárra, ahol rövidesen kiderült a tévedés. A keresett Matz Edit ugyanis negyvenhat esztendő, míg az ügyvéd felesége a huszonötödik élet évét sem töltötte be. De a többi személyi adatok megegyeztek a fiatal uriaszonnyal, a házkutatás sem járt eredménnyel, a sűrű bocsánatkérések közepette szabadon bocsátották az alaptalanul megvádolt uriaszonyt. Ezzel az ügy lezárult és Simon Virgil dr. a feleségével

együtt visszatért Temesvárra.

Érdekes, hogy a kémkedési ügynek volna még egy másik temesvári szereplője és ez Kovács Búcsi, Kovács Sándor temesvári kereskedő leánya.

Egy leiel olcsóbbak lesznek a villamosjegyek márciustól kezdve és forgalomba kerülnek a piaci jegyek is

Jelentettük már, hogy egyes városi vállalatok szolgáltatásait végre mégis olcsóbbítani fogják és erre vonatkozólag a vállalatok igazgatói már készítik is a javaslatokat. Miklósi Kornél dr. villamosvasuti igazgató elkészítette a javaslatot a villamos tarifájának leszállítására és azt a város ideiglenes bizottsága el is fogadta. A villamoson az árszállítás március elsején lép életbe és ezt az időt az új rend technikai előkészítésére — új jegyek nyomtatására, a kalauzok kioktatására, az új tarifa alkalmazására — használják föl. A városi villamosvasuton bevezetik az ugynevezett távolsági rendszert, amelyen a menetdíjat a megtett ut távolsága szabja meg. Minden jegy alapdíja két lei lesz és ehhez jön még a menetcél távolsága szerint a kilométerenkinti többlet. A leg-

A fiatal leány — mint emlékeztet — két év előtt öngyilkosságot követett el. Akik a fiatal, szelíd leányt ismerték, azok bizonyosra veszik, hogy az ő személyében is tévedésről lehet szó, mert képtelennek tartják, hogy ez a leány kémkedett volna.

drágább jegy hat lei lesz. A mai rendszer alapján vizsgálva az új tarifát megállapítható, hogy az összes jegyek egy leiel olcsóbbak lesznek, de helyénvaló volna az eddigi önkényes menetrendet is megjavítani.

Március elsejétől kezdve a villamosvasuton piaci jegyek is forgalomba kerülnek. Az ilyen jegyeket tíz darabonként füzetekben árusítják majd és egy-egy jegy oda-vissza lesz érvényes. Tíz darab piaci jegy a megtenni szándékolt távolság szerint negyvenöt, hatvan, vagy hetvenöt leibe kerül. Ezen utóbbiaknál például a Gyárvárosból a Józsefvárosba lehet utazni. Erre a távolságra az ut oda és vissza hét lei és ötven baniba kerül. A piaci villamosjegyek naponta kora reggeltől délelőtt tizenegy óráig érvényesek.

Temesvári hirhadt betörő Aradon próbált szerencsét, de már az első falbontásnál rajtavesztett

Aradon a késői járőrelők vakmerő betörést hiúsítottak meg. A betörő az egyik uridivatüzletbe akart behatolni. Két fiatalembernek azonban feltűnt, hogy a szokatlan időben világosság szűrődik ki, hallgatózni kezdtek és ekkor kalapálás zaját is hallották. Értésítették a közeli rendőrt, aki megállapította, hogy az üzlet alatt levő pincéből szűrődik ki a világosság. Felszengette a ház mestert és azzal együtt lesietett a pincébe. Az üzlet alatt elhúzódó pince nyitva volt és bent ládákon állva egy fiatal embert fedeztek fel, aki különböző szerzőmunkákat akart utat vágni magának az üzlet padozatán. A rendőr bekísérte a tettenért betörőt, akiről megállapították, hogy Princz Péternek hívják és temesvári illetőségű.

Princz Péter notorius betörő, aki

másfél év előtt Temesvárott követett el betöréseket. A huszonegy éves fiatalember akkoriban kifutónak állt be a temesvári Deutsch-céghez, ahonnan hónapokon keresztül lopkodta az árut. Különösen finom szöveteket, vásznakot és selymeket tulajdonított el és közel félmillió kárt okozott a cégnek. Az aradihoz hasonló betörést követett el a temesvári Krausz papírügynökség lera-katában is, ahonnan számos mintabőröndöt vitt el. Princz Péter a temesvári törvényszék tizenegy hónapi börtönrátöltésére ítélték, amelyet a jó szaládból származó fiatalember a temesvári fogházban ki is töltött. Mintegy két hét előtt szabadult ki a fogházból és nyomban Aradra utazott, ahol most már az első kísérletnél rajtavesztett.

Fejszével és borotvával borzalmas családirtást követett el egy elkéseredett anya

A Budapest melletti Valéria-telepen borzalmas családirtás történt. A Valéria-telepen, ahol jobbara szegény munkáscsaládok barakkjai vannak, lakott Bálint Mihály fahordó munkás is, feleségével és három gyermekével. A család nagy nyomorban élt, mert a munkás keresete alig fedezte mindennapi életüket. Bálint Mihályt néppárt elkeserítette a nagy nyomorúság és férje távollétében szörnyű tetteire határozta el magát. Tizenkét éves leányát elküldte a közeli üzletbe és éles fejszét hozatott vele. Amikor a kisleány visszatért, az asszony bezárta az ajtót és a kezébe ragadva a fejszét két fiu ikergyermekére rontott és ájuldozó leánya szemelátára kettéhasította a fejüket. Az asszony azután éles borotvát vett elő és azzal elvágta a leánya nyakát, majd egy nagy késsel még többször melbe szurta. Végül a borotvával felvágta saját ereit és a kést néhányszor a mellébe vágta. Mind a négyen meghaltak. A rémdrámát a munkából fáradtan hazatérő Bálint Mihály fedezte fel, aki az ajtó feltörése után örvöngve látta, hogy mi történt. Valószínűnek tartják, hogy a szerencsétlen asszony elme-zavarában követte el a borzalmas vérengzést.

Legjobb barátjával tettenérte a férfjét

Különös családi háborúság ügyében folytat vizsgálatot a temesvári rendőrség. Egy csákovai asszony, a feleség ósregi szimatával megérezte, hogy férje megcsalja. A férj viszont a férfiak ügyességével igyekezett leplezni a valóságot, ami hosszú időn keresztül sikerült is. Feleségének végre mégis feltűnt, hogy a férj üzleti ügyek alatt feltűnően sűrűn jár be Temesvárra és ezért elhatározta, hogy utána jár a dolognak. Egyik napon bejelentette férjének, hogy rokon látogatásra a közeli községbe utazik. A férj a hirt nyugalommal fogadta és az asszony elhagyta a házat. De nem utazott el, hanem az egyik szomszédasszony segítségével megfigyelte férjét. A férfi természetesen nem maradt tétlen, hanem a kitűnő alkalmat kihasználva szintén elutazott, még pedig Temesvárra. Felesége követte és egy vonaton a férjével szintén Temesvárra jött. Megérkezve egy detektív ügyességével utána osont és legnagyobb csodálkozására azt tapasztalta, hogy férje egyenesen a józsefvárosi Vízkeleti-korcsmába sietett. Eleinte érthetetlennek tűnt fel előtte a dolog, de azután minden világos lett előtte, amikor férje legjobb barátjával társaságban hagyta el a vendéglőt. Amilyen világosság támadt a fejében az első pillanathban, utólag olyan vörös lett előtte minden. Mérhételen haragjában barátjára rontott és irgalmatlanul elverte. A barátó sem hagyta magát, hanem feljelentést tett testi sértés miatt a megcsalt feleség ellen, akit az asszonyi kíváncsiság ilyformán a bíróság elé juttat.

Biztonságban vannak a megszőkött spanyol monarchisták. Jelentettük, hogy a Szacharából megszőkött huszonkilenc spanyol monarchista, akiket a köztársasági kormány oda száműzött. A huszonkilenc monarchista majdnem mind arisztokrata és köztük van Alfonz volt király unokaöccse, Bourbon Alfonz herceg is. A menekülteknek sikerült eljutni Portugáliába és jelenleg Lisszabonban tartózkodnak, ahol a portugál kormány menedékjogot biztosít a számukra. Az újságíróknak elmondták, hogy szokésük előkészítése három hónapot vett igénybe és ezen idő alatt alig ettek valamit, mert különben is szűkre szabott élelmükből félre kellett tenniük a szükséges idejére.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 350, egész évre 750 — lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő fizetnek.

Telefon:

3-52, este 10 óra után 14-66
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Tavasza a télben a legszerényesebb időjárását hozza Évönaszerte

Az időjárás olyan, mintha nem is január, hanem április volna. Egyik nap hideg van, a másikon pedig már bekövetkezik az enyhülés. Ma kemény a fagy, holnap csatakos az idő. Konstancában két nap előtt még olyan dermesztő volt a hideg, hogy a tenger a part mentén befagyott és most már egészen tavaszias az időjárás. Ugyancsak megmelegedett az idő Balcicban is. Ezzel szemben Délszerbiában még mindig olyan nagy hófúvások vannak, hogy a forgalmat erősen korlátozzák. Erdélyben a havasok vidékén havazik, az alacsonyabb részekben pedig kellemes az idő.

Temesvárott három nap előtt reggel tíz fok hideg volt még, tegnap reggel a hőmérő már csak nulla fokon állott. A borulás havazás helyett esőt hozott, amely kisebb-nagyobb szünetekkel egész napon át tartott. Este a borulás és az eső még mindig nem szünt meg. Hasonló időjárás volt tegnap a Bánság majd minden vidékén.

A meteorológiai intézet jelentése szerint lassu lehülés várható felhőzettel, délen esetleg esővel és a hegyvidéken havazással.

Maniu hétfőn utazik külföldre. M a n i u Gyula volt miniszterelnök most már véglegesen megállapította, hogy külföldi útjára hétfőn, január 23-án indul el. Először Párisba megy, ahol hosszabb időt tölt majd és ott állapítja meg további uti programját. Utjára L e u c u t i a Aurél dr. és R a c h i t a n képviselők kísérik el.

— Bateala János pénzügyigazgató hivatalban. A temesvári pénzügyigazgatóság új vezetője, B a t e a l a János pénzügyigazgató tegnap átvette hivatalát és megkezdte működését. Zlateanu Sztere volt temesvári pénzügyigazgató, akit — mint ismeretes — a targul-juui pénzügyigazgatóság élére helyeztek, tegnap elhagyta Temesvárt. Családja egyelőre Temesvárott marad és csak később követi új állomáshelyére.

— Zilahy darabja a Magyar Házban. Z i l a h y Lajos, a magyar irodalom egyik legizmosabb tehetsége. A temesvári magyar ifjúság január 29-én, vasárnap délután előadja Zilahynak Hazajáró lélek című drámáját a Magyar Ház intim színpadán. Az előadás főerőssége P é t e r János lesz, aki pompás drámai színész. A többi szerepet Szücs Olga, Asbóth Jenő, Halle Gizi és Degrell István játsszák.

A vidéki tejtermelők azon vannak, hogy minél egészségesebb tejet hozzanak be Temesvárra

Temesvár város közegészségügyi bizottságának legutóbbi ülésén megállapították, hogy amióta a tejbekhozatal új rendje van érvényben, azóta a vidékről Temesvárra kerülő tej minősége javulást mutat. A behozatali engedéllyel bíró tejtermelők és árusítók sokkal jobban ügyelnek arra, hogy tejükbe víz, vagy más idegen anyag ne kerüljön, mint azelőtt. A piacokon megtartott tejrajziák is sokkal kevesebb mennyiségben találnak most vizezett tejet, mint azelőtt. Bármilyen tisztán kezelje azonban a vidéki gazda a tejet, abban még mindig nagyon sok az idegen anyag, amelyet csakis a megfelelő gépekkel való szakszerű kezelés képes a minimumra leszállítani. L i n c a Aurél, a tejközpont jelenlegi vezetője, egyvelemezett egy liter falusi tejet és egy liter olyan tejet, amely a tejközpontban szakszerű kezeléssel ment keresztül. A falusi tej vegyi vizsgálatának eredménye a következő volt: fajsúly 1.0330 százalék, savfajsúly 1.0284 százalék, szárazanyag 12.594 százalék, hamu 0.735 százalék, zsírmennyiség szárazanyag 3.4 százalék, savfok 8. Egy literben a szennyanyag 4.8 milligramm volt, egy köbcentiméter tej pedig 7,000.000 bacillust tartalmazott. Ezzel szemben a városi tejközpont tejének vegyi elemzése a következő eredményt mu-

tatja: fajsúly 1.0325 százalék, savfajsúly 1.283 százalék, szárazanyag 11.069 százalék, hamu 0.33 százalék, zsírmennyiség szárazanyag 9.169 százalék egy literben. A szennyanyag egy liter tejben 1.1 milligramm volt, egy köbcentiméter tejben a bacillusok száma 100.000 volt. A falusi tej egy köbcentiméterében 8250 bacillus coli volt, míg a városi tej egy köbcentiméterében egyetlen bacillus coli sem volt.

Az emberi egészségre veszélyes bacillusok száma tehát a tejnek higiénikus kezelése által egy köbcentiméterben hét millióról százezerre csökkent és ugyanez a kezelés a bacillus colikat a tejből teljesen kipusztította. A városi lakosság részére felette fontos, hogy egészséges tejet fogyasszon. De még fontosabb az egészséges tej a városi gyermekek szempontjából. A gyermekek kicsiny korukban a tejjel a nyavalyák egész seregének csirait vehetik föl gyenge és ellentétlára kevésbé alkalmas szervezetükbe. Nyugati nagyvárosokban már egyáltalában nem fogyasztanak közvetlenül a falusi termelőtől behozott tejet. Ezt a tejet mind a hatósági tejtintézetek veszik át és az egészségügyi követelményeknek megfelelően feldolgozva juttatják el a fogyasztókhoz.

— Tíz éves a gyárvárosi katolikus hitközség. Most van tíz esztendeje annak, hogy a gyárvárosi katolikus hitközség megalakult. Ebből az alkalomból a hitközség tanácsa legközelebbi ülésén emlékszik meg a megalapításáról. A hitközség szombaton, január 21-én este kilenc órakor a Katolikus Ifjúsági Egyesület Tigris-utca 6. szám alatti helyiségében vacsorát rendez, amelyre meghívta a többi hitközségeket is. Egy teríték ára negyven lei.

— A Lloyd-kávéház tizennégy millió bírsága. A temesvári adóhivatal tizennégy millió lei bírság erejéig elrendelte a temesvári Lloyd-kávéház ellen az árverést, amelyet a pénzügyi hatóságok január 28-án délelőtt tíz órára tűztek ki. A hatalmas összegű bírság egy feljelentés eredménye, amelyben azzal vádolták a kávéház tulajdonosát, hogy a kártyázás közben befolyt pinkapénz után nem fizetett adót, az elvont összeggel ilyenformán adóeltitkolást követett el és súlyosan megkárosította az államot. A feljelentés alapján a pénzügyminisztérium súlyos bírságot rótt ki a kávéháznak, aki a járásbíróhoz fordult, de az is megítélte a bírságot. Az ügy a temesvári törvényszék elé került és ott még elintézésre vár. Ettől függetlenül azonban elrendelték az árverést. Kemény Béla tulajdonos megteszi a lépéseket az árverés elhalasztására.

— Agyonlőtt mandzsu miniszter. Mukdenben C s u n g - L i u mandzsuriai minisztert agyonlőtték. A gyilkosság politikai okokból történt.

A FEHÉR HÉT folytatólagosan tovább tart. Áraink olcsósága felülmúlhatatlan. D E N E S S I P O L L A K nőidvátáruháza.

— Cserkészek műsoros délutánja a Magyar Házban. Január 22-én, vasárnap délután négy órai kezdettel rendezik meg a temesvári magyar cserkészek műsoros délutánjukat a Magyar Ház nagytermében. Tréfa, egyfelvonásos darab, ének-teszik változatossá az előadást, amelyek tisztá jövedelme a táboralapot szolgálja.

— Lugos új városi tanácsa megkezdte működését. A lugosi városi tanácsválasztás ellen beadott felebbezés ügyében a temesvári revíziós bizottság most tartotta meg a tárgyalást, amelyen a felebbezést elutasították. A törvény értelmében a megválasztott tanácsot a határozat kézbesítésétől számított tizennégy napon belül össze kell hívni és ilyenformán a lugosi városi tanács nemsokára megkezdte működését.

— Elhunyt földbirtokos. W e i s z J a k a b, Ujnép községbeli földbirtokos, hetvenhét éves korában Temesvárott meghalt. Halálát felesége és fia, Weisz Ármán temesvári fakereskedő, leányai, valamint kiterjedt rokonság, köztük testvére, özvegy Grosz Józsefné, az aradi nőegylet elnöknője gyászolják. Temetése ma, pénteken délután két órakor a belvárosi Ferenc József-utca 4. számú gyászszobából megy végbe.

— Erdélyi Szemle. S. Nagy László szépirodalmi, művészeti, tudományos, politikai és közgazdasági folyóiratának most jelent meg legújabb száma. A lap érdekes hozzászólásokat tartalmaz az erdélyi magyar kisebbség kulturális teendőiről. Ezenkívül több novella és vers, valamint tudományos cikk gazdagítja az Erdélyi Szemle legújabb számát. Az Erdélyi Szemle szerkesztősége és kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 20. szám alatt van.

— Szegényében megölte újszülött gyermekét. Z s i g m o n d L i v i a, husz éves, Dubest községbeli leány gyermekgyilkossággal vádoltan került a lugosi törvényszék elé. A leány közös háztartásban élt az egyik községbeli legénnyel, aki azonban, amikor a leányon az anyasági jelei mutatkoztak, elűnt. A leány akkor szegényében megölte újszülött gyermekét. A csecsemőt azután az egyik szemétdombba ásta, ahol a csendőrök meg is találták. Mivel Zsigmond Livia a tárgyalás során nem látszott teljesen beszámíthatónak, a törvényszék elrendelte elmeállapotának megfigyelését.

NÉMETORSZÁG A KELETI HATÁROK KIIGAZÍTÁSÁT KÖVETELTE. Neurath báró német külügyminiszter jelentette, hogy Németország ugyan most nem veti föl a keleti határok kérdését, ha azonban a Népszövetség részéről bármilyen formában ezt szóvá teszi, akkor Németország közzölni fogja, hogy a jelenlegi határokat nem tartja megfelelőeknek és azok kiigazítását követeli. Neurath kijelentése a leszerelési konferencia kezdése előtt nagy feltűnést keltett.

— Ismét baleset érte a temesvári vasutat. A Temesvár és Bukarest közötti vonalon egymásután történek kisebb-nagyobb balesetek. Így tegnap éjjel a Temesvártól este hat órakor elindult vonat utasainak regái B a l s állomáson kellemetlen incidensre ébredtek fel álmukból. A vonat ugyanis alig, hogy elhagyta az állomást, kettészakadt. Félóra alatt ismét összekapcsolták a vonatot, amely ezután folytatotta útját. Komolyabb baj nem történt.

— Durva mérsáros. B r a u n s t e n L i l a dr. orvosnő, battai körorvosi minőségben hivatalos körútján megvizsgálta N o v a k o n y A t a n á z battai hentes letét, ahol egy piszkos rongyot talált a pultra tűzve. Az orvosnő ez ellen kiigazítást emelt, mire a mérsáros ököllel felbévágta. A lugosi törvényszék a durva mérsáros hatóság elleni erőszakért három havi fogságra ítélte.

* Ha szereti egészségét, csakis természetes vegyítiszta buziási szénssavval telített „HERCULES” szőlővízből igyék. Cím: Hercules szőlőgyár, Temesvár-Erzsébetváros, Str. Jon Vasii (Rezső-utca) 1. szám. Telefon: 20-22.

— Öngyilkos lugosi katona. A lugosi tizenkettedik vadászrezend egyik katonája öngyilkosságot követett el. C a t e r e n c o F e d o r, besszarábiai származású katona, aki az ezred egyik kapitányának volt tisztiszolga, a karácsonyi szabadságról visszatérve elpanaszolta társainak, hogy az apja által rábízott pénzt elkécseltette és emiatt most nem mehet haza többé. A tisztiszolga ezen annyira elkeseredett, hogy kapitánya karabélyával öngyilkosságot követett el. A fegyverrel mellette lötte magát és nyomban meghalt.

— Elűnt artista. A n c h u t a M i h a l a c s a k r a j o v a i tisztviselő értesítette a temesvári rendőrséget, hogy fia, Anchuta Marin artista, aki turnéja során október hónapban Temesvárott tartózkodott, eltűnt. A fiatal ember Temesvárról még irt szüleinek és levélben bejelentette, hogy Temesvárra Aradra indul, de azóta nem adott életjelet magáról. Az artista felkutatására a rendőrség megteszi a szükséges intézkedéseket.

* Az Amazonas őserdejében. Egy fiatal amerikai mérnök partra száll Ecuadorban. Azt hiszi, két hónap alatt lejut majd vadcsónakon az Amazonra — s hét esztendő ottmarad. Ezer titkot s veszedelmet rejt magában a szűz őserdő, mocsarak és folyók utvesztője, a maguk ősi életét élő vadak és vadállatok titokzatos, komor hazája. Váratlan utitársra lel, olyanféle kalandos fickóra, mint maga. Elindulnak kacsacsukra vadászni. Szövetségre lép a fejedelmű indiánokkal, részt vesz háborújukban, hajótörés éri, fegyverrel fekezi meg lázát, kísértőt. Végül is egy indiánusok fogságából megszökött indián lány menti meg, vagy ő a lányt. Up de Graff könyvéből Halász Gyula fordítása — megragadó megragadó erővel elevenedik meg előtűnő Ecuador és Peru ősernegetegének és őslakóinak sejtelmés, titokzatos élete. A Földrajzi Társaság Könyvtára sorozatban, Franklin-Társulat pompás illusztrált kiadása. Ára 210 lei, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs L e p a g e n á K o l o z s v á r.

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAPBAN

Részeg vendégek és korcsmáros közselharca egy kisodai vendéglőben

Dobanda János kisodai vendéglős korcsmájában tegnap délután véres verekedés játszódott le. Még a délelőtti folyamán betért a vendéglőbe Hirschvogel István harminc éves kereskedő, huszonöt éves öccsével és bort kértek. Az ital elfogyasztása után megebédelték és azután újra inni kezdtek. Délután öt óra tájban a korcsmáros beszüntette a két kereskedő kiszolgálását és a pénzt kérte. A testvérpár azonban vonakodott a számlát kifizetni, mire veszekedés támadt. Hirschvogel István és Vince öccse a veszekedés hevében törni-zuzni kezdtek, majd megrohanták a vendéglőst és bántalmazták. Dobanda János

nos derekasan védekezett és egymásután bezúzta a férfiak fejét, majd a lakásába rohant és revolverét magához véve újból felszólította őket a számla kifizetésére. Amikor a válasz újból borospohár formájában érkezett hozzá, előrántotta a revolverét és azt Hirschvogel Vincére sűrítette. A golyó a szerencsétlen fiatalember hasába furdott és súlyos sérülést ejtett. A verekedésről közben értesítették a csendőrséget, amely véget vetett a véres harcnak. A kereskedőket, akik közül Hirschvogel Vince sérülése súlyos, a mentők kórházba szállították, míg a csendőrség megindította a vizsgálatot.

— Csehszlovák magyar képviselő halála. Böh m Rudolf csehszlovákiai magyar keresztényszocialista képviselő tegnap reggel Pozsonyban meghalt.

— A temesvári egyházmegye jubilálópapjai. Ebben az esztendőben a temesvári egyházmegye több papja jubilál. Így Csicsáky Imre nyugalmazott zombolyai plébános július 1-én pappá szentelésének tizedik évfordulóját üli meg. Negyven éves pappá szentelési jubileumot ünnekel: Pacha Ágost püspök augusztus 12-én, Ferch Mátyas belvárosi apátkanonok, Kristofcsák József óbessenyei kanonokplébános, Karl József ujszentannai esperesplébános, Brunner Jakab boksányi plébános és Valeszkievicz Rudolf kisújszói plébános, akik július 6-án tartják jubileumi miséjüket. Papságuk huszonötödik évfordulóját üli ez idén augusztus 10-én Péter Keri Norbert szalvatóriai atya, erzsébetvárosi plébános, február 22-én Bereczváry Gyula csernői plébános, június 26-án Kiss Károly iratosi plébános, június 28-án Bozóky Mihály simonfalvai plébános, Glazsi Miklós szépfalusi plébános és Springer József nagyteremfalvi plébános.

— Kilakoltatták az Arany esiköt. A temesvári járásbírósa ítélete alapján tegnap délelőtt kilakoltatták a belvárosi Arany esiköt vendéglő tulajdonosát és a vendéglő egész berendezését kitéték az utcára.

— Igazlatlanul meghurcolt plébános. Különös váddal került a nagyváradai törvényszék elé Szabó Ferenc biharpüspöki katolikus plébános, akit az egész környék lakossága tisztel. Szabó Ferenc gyámoltója volt a szegényeknek, akiket nemcsak tanáccsal, hanem ha csak tehette, pénzzel is ellátott. A lelkipásztor iránt megnyilvánuló bizalmat és jóságos segítségét tévesen ítélte meg Ciočan Gábor dr. orvos, aki tiltott orvosi gyakorlatl váltotta a plébánost. A nagyváradai főorvosi hivatal a feljelentés alapján házkutatást rendelt el a plébánosnál és mivel találtak is néhány orvosságot, a plébánost ötven ezer lei büntetéssel sújtották. Felebbezés folytán az ügy a nagyváradai törvényszék elé került, amely miután kiderült, hogy az üvegekben jófajta diópálinka volt, tehát az étvágytalanság univerzális gyógyszerét tartalmazták, a plébánost felmentette és megsemmisítette a reá kivetett bírságot.

— Mérget ivott, mert elvesztett egy pert. Socor Mária bucaresti lakosnő, mint felperes tegnap a bucaresti törvényszéken elvesztett egy pert, amelyben nagyobb összegről volt szó. Amikor a tárgyalóteremből kilépett a folyosóra, a ridiküljéből egy kis üveget vett elő és annak tartalmát kiitta. Az ismeretlen méreg azonnal hatott és Socor Máriát haldokolva kórházba szállították. Felépüléséhez nincsen remény.

— A bukott Kreditanstalt bűnügye. A bécsi Kreditanstalt bukásának hullámai még mindig nem csendesedtek el. Az államügyészség nagy apparátussal folytatja az eljárást az intézet egész igazgatósága ellen. Rotschild Louis báró, aki a Kreditanstalt elnöke volt, szintén beidézték. Az ügyészség a vizsgálatot tavaszra be akarja fejezni, hogy a főtárgyalás megtartható legyen. Az eddigi vizsgálat híre szerint máris súlyos adatokat állapított meg az igazgatósággal szemben és a vádlottak között Rotschild Louis báró is szerepelni fog.

— A Palace-bár szenzációja még mindig az öt Brymans, amely csoportnak csodálatos izlésű táncegyüttesek tökéletes művészetet nyújtanak. A közönség estéről-estére megtölti az intim hangulatú helyiséget és a pompás műsor után örömmel hódol a táncnak. Elsőrendű zene, pompás italok, olcsó árak.

* A Magyar Nőgyelet régi tradíciójához híven az idén is megrendezi farsangi nagybálját, amely évek óta a szezon legelegánsabb és leglátogatottabb mulatsága. Meghívókat az idén, tekintettel a nehezebb gazdasági viszonyokra, a nőgyelet nem küld szét. De így is egészen biztosan ott lesz egész Temesvár urai társadalma. Azok is, akik a magasztos célt tekintik, azok is, kik jól akarnak mulatni. A belépőjegyek árát a nőgyelet alacsonyabban szabta meg az idén, mint tavaly. Február 4-én estére találkozót ad egymásnak városunk urai társasága a magyar nőgyelet bálján.

— A magántisztviselők áldozati adója. A múlt esztendőben a tizenkétezer lei havi fizetésen felül dotált magántisztviselők is kötelesek voltak áldozati adót fizetni. A kormánynak erre vonatkozó várakozásai azonban nem váltak be és a temesvári pénzügyigazgatóság is mindössze alig egy millió leit szedett be ezen a címen. A miniszter éppen ezért elhatározta, hogy ezt a rendelkezést hatályon kívül helyezi és a magántisztviselők áldozati adóját megszünteti.

— Tűz az oravicai iskolában. Az oravicai román elemi iskolában veszedelmes tűz támadt. Az iskola tetőzetének gerendái a kéményből kipattanó szikrától tüzet fogtak és a lángok átterjedtek Must a Virgil görög keleti esperesnek a padlason felhalmozott szénakészletére is és csakhamar az egész tetőzet lángokban állott. A tűzhöz kivonult az önkéntes tűzoltóság, amelynek Pohl János parancsnok vezetésével sikerült a fenyegető veszedelmet elhárítani és a lángokat elfojtani. A tűz által okozott kár mintegy harmincezer lei.

OTTÓ KIRALYFI BERLINBEN TARTÓZKODIK. Berlini jelentés szerint Habsburg Ottó főherceg két hét óta a német fővárosban tartózkodik, ahol Preira báró vendége. Az újságírók megkérdezték erre vonatkozólag Preira bárót, aki kijelentette, hogy Ottó királyfi azért tartózkodik Berlinben, hogy megszerezze a nemzetközi jog doktorátusát. Ottó berlini tartózkodásának híre Bécsben nagy meglepetést keltett, mert arról a legitimisták sem voltak informálva. Ottó kíséretében Degenfeld-Schönburg gróf van. Német politikai körökben azt hiszik, hogy minden tagadás ellenére Ottó berlini tartózkodásának nem annyira tanulmányi, mint inkább politikai háttere van.

— Nagy szerb szentszéki panama. A Pravda című belgrádi lap írja, hogy a sabácsi szerb püspökség szentszéke nagy botrány közepébe került. A szentszék tagjai válóperekben megvesztegetési pénzeket fogadtak el, ezenkívül áldásokat és átkokat mondtak busás díjért. Az összeharcsolt pénz közös kasszában tartották. A vizsgálóbíró most elrendelte a pénztár lepecsételését és lefoglalását.

Színház

Ma este van a szenzációs jazzoperett bemutatója

Ma, pénteken este indul el diadalútjára a szenzációs slágeroperett: a Teve. A kitűnő operett ma esti premierjét Déry Jenő főrendező készíti elő és egyéni ötletekkel fűszerezve mutatja be a temesvári közönségnek. Az ujszerű jazz-operett egyes szerepeit az operettegyüttes legkiválóbb erői alakítják. A Teve vasárnap estig marad műsoron.

Vasárnap három előadást tart a magyar társulat. Délelőtt a János vitéz kerül színre elsőrendű szereposztásban, délután a Cirkuszhercegnő operettnek lesz az előadása Artnér Allyval a címszerepben, míg este a Teve szerepel műsoron a premier szereplőivel.

Mészáros Béla, a színház drámai rendezőjének vezetése mellett szorgalmasan folynak a próbák a jövő hét drámai újdonságából, amelynek címe Forgószél.

Műsor:

Péntek este fél 9 órakor: Teve.
Szombaton este fél 9 órakor: Teve.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: János vitéz.
Vasárnap délután 4 órakor: Cirkuszhercegnő.
Vasárnap este fél 9 órakor: Teve.

Özv. Weisz Jakabné született Stern Mária és gyermekei Juliska, Armin, Klára és Erzi fájdalommal megtört szívvel tudatják, hogy a hön szeretett férj, apa, nagypapa, testvér és rokon

Weisz Jakab

áldásos életének 77. évében f. hó 19-én hajnali 3 órakor jóságos lelkét visszaadta a Mindenhatónak. Drága halottunkat f. hó 20-án d. u. 2 órakor fogjuk a Str. Grigorescu (Perenc József-u. 4. sz.) gyászházából az izr. sírkertbe örök nyugalomra helyezni.

Testvérei:
Özv. Fischer Sámuelné
Özv. Littmann Arminné
Özv. Grosz Józsefné
Özv. Dr. Reisz Ferencné
Weisz Sándor
Unokája:
Berger Zsuzsa
Menye:
Weisz Árminné szül. Ehrenwaid Lili
Vejei:
Mairovitz Márton, Berger Antal
(Minden külön értesítés helyett)

— A törvénytelenül kinevezett tisztviselők ügye. A kormány a törvénytelenül kinevezett tisztviselők ügyének megvizsgálására külön bizottságot küldött ki. A bizottság elnöke Mirto közlekedésügyi miniszter, tagjai pedig valamennyi minisztérium két-két személyzeti előadója és államtitkárjai. A bizottság 1924 január elsejétől kezdve az összes törvénytelenül kinevezett tisztviselők ügyét egyenként vizsgálja meg. Az első ülést tegnap tartották és kimondták, hogy február 15-ig feltétlenül végeznek az anyaggal.

SCHIMBAȘI

egyenruha-szövetek és előírásos felszerelés legolcsóbban kapható

**RABONG & SCHNEIDER
TEMESVAR**

Belváros, Szent György-tér.

— Műkedvelői előadás a Rónácon. A római Haladókör műkedvelői vasárnap, január 22-én másodszor hozzák színre a Tommy és társa operettet, amelyet nemrég nagy siker mellett mutattak be. Az egyes szerepeket Benó Emilné, Mayer József, Hévízi Mancsi, Hanusz Félix, Springhardt Elza, Mayer Laura, Dóczy Mani, Dóczy Etus, Szántó Lajos, Varga István, Buschinger József, Tódi István, Vörös József, Bodor János, Szabó József és Springhardt Muci játsszák. A rendezést König József és ifj. Dóczy Lajos végzik, a táncokat Pettkó Uci táncitanárnő tanította be, a sugást Szeles Lajos végzi. Az előadást a Haladókör zenekara kíséri Gerstmann Béla karnagy vezénylete mellett. Az előadás délután négy órakor kezdődik és utána tánc következik.

* **ELŐFIZETŐINK** szíves figyelmét felhívjuk, hogy az előfizetési díjat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

— Rendőri krónika. Özvegy Gieszer Jánosné feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak az Aradi-úton levő lakásába, ahonnan két aranygyűrűt, aranyláncot és fehérneműt vittek el, mintegy tízezer lei értékben. — Reinholz Antonia, vingai lakosnőnek a józsefvárosi Terminus-szálló előtt, a villamosban ismeretlen tettes kilopta a kézitáskájából 120 pengő készpénzt. A bejelentés alapján előállították a rendőrségen Herhalt Mária ismert zsebtolvajnőt, aki azonban tagadja a lopást. — Megirtuk, hogy Nef Mária resicai lakosnő táskájából háromezer leit loptak ki. A tettes kézrekerítésére megindított nyomozás sikerrel járt, amennyiben megállapították, hogy a zsebtolvajlás Naggy András veszedelmes zsebtolvajj követte el. Nagy Andrásnál a motozás alkalmával hiánytalanul megtalálták a pénzt. A tolvajt átadták az ügyészségnek.

* **Hugh Lofting: Doktor Dolittle és az állatok.** Dolittle doktor az állatok barátja. Kedvükért elhanyagolja pácienseit, akik lassankint elmaradnak tőle és így szegénységre kárhoztatják. Megtanulja az állatok nyelvét és mikor egy fecske hírül hozza, hogy Délafrikában a majmok között járvány ütött ki, kedvenc állatainak kíséretében hajóra száll és számos viszontagság után megérkezik a majmok hazájába. Messze vidékekről vándorolnak hozzá az állatok, hogy bajaikból kigyógyítsa. Értékes ajándékokkal megrakodva tér vissza hazájába. Az író Defoe művészetével és Dickens tollával írta meg regényét, de mindkettőt felülmúlja fantáziájának gazdagsága. Csánk Endre művészi fordításában a kis olvasók a regény minden szépségét élvezni fogják. Ára díszes vászonkötésben 150 lei. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs Lepa genál, Kolozsvár. Kérje a Káldor kiadóvállalat teljes jegyzékét.

Bizalmas jelentést kell készíteni mindazon utasokról, akiknél a határállomáson huszezer leinél nagyobb összeget találtak

A devizáknak az országba való behozatalával és kivitelével kapcsolatban új pénzügyminiszeri rendelet jelent meg. Eszerint semmi körülmények között nem működhetnek tovább a magánpénzváltók, hanem a határállomáson kizárólag a vasuti pénztárak jogosultak a valuták beváltására.

Ezeknek a vasuti pénztárak mellett működő váltóirodáknak is csak vásárlási joguk van, eladniok nem szabad.

Az országba jövő utasok kötelesek a náluk levő valutákat, devizákat vagy leiket bejelenteni, hogy az illetékes vámhatóságok a vámállomás pecsétjével, valamint a vámfőnököknek, vagy helyettesének aláírásával ellátott bejegyzést készíthessenek az utlevélbe. Mindazokról, akik 20.000 leinél nagyobb összeget jelentenek be, bizalmas jelentést küldenek a Nemzeti Banknak, közölve nevét és pontos címét, ha román állampolgárról van szó, illetve a helységeit, ahova megy, ha külföldi állampolgárról van szó. Külföldi állampolgárokkal kapcsolatban közlendő az ország is, amelynek polgára, valamint utlevélének száma és mindazok az információk, amelyek az eset vizsgálására szükségesek lehetnek.

A gyanusak, vagy pedig azok, akiket feljelentenek és akiknél a személyi mo-

tozás alkalmával be nem jelentett valutákat találnak, beváltás céljából behívandók a CFR hivatalos irodájába. A beváltás visszautasítása a fentjelzett módon sürgősen közlendő a Nemzeti Bankkal.

Az országot elhagyó utasok semmiféle effektív valutát, devizát vagy leit még csekk, bon, átutalás vagy részvény formájában sem vihetnek magukkal, csak a Nemzeti Bank engedélyével.

amely visszatérhető a vámszervek által a Banca Nationalához való visszaszármaztatás céljából.

A Nemzeti Banknak erre az engedélyre a következő esetekben nincs szükség:

1. Ha az utasnak legfeljebb hétezer leie van valutában. E hétezer leiből legfeljebb kétezer lehet román pénzegységben, a többi ötezer lei pedig bármilyen valutában, kivéve a magyar pengőt, osztrák schillinget, vagy csehszlovák koronát, mert ezeknél az összegeknél függetlenül az összegtől, mindenképpen szükség van a Banca Nationala engedélyére.

2. Ha az utas átutazóban van Románián keresztül és valutáit szabályszerűen bejelentette és bejegyeztette utlevélbe az országba való belépésénél.

Ha az utasnak az ország elhagyására a Banca Nationalának valamely engedélyre vonatkozó engedélye van bíróságon, ezen az összegben felül egyetlen sem vihet magával, így azt a hétezer leit, amely a fentiekben minimum van megállapítva.

A pluszban találandó összegek, megjelentik is, minden esetben visszajuttatnak a vámhivatalnál nyugta ellenében. Ezeket az összegeket a Banca Nationalához kell beküldeni, a személynél szóló részletes információval. Amennyiben a pluszban találandó összeget az utas nem jelentette volna be, annyit az értékek elkoboztatnak s a kiherélt miatt az eljárás megindul.

Miután a deviza-ellenőrzésnek ez a rendszere szükségessé teszi az utlevél felülvizsgálatát a vámhatóságok részéről is,

a Nemzeti Bank megegyezett a szigurancaival és a rendőrséggel, hogy az utlevélek vizsgálatát a vámszervek és a határőrhatalóságok közösen fogják megvégezni.

A vámhatóságok ezután fokozott gondot fordítanak a gyanús utasok akikre fel fogják hívni a rendőrség figyelmét.

— Sztrájkolnak a bukaresti jogászok. A bukaresti egyetem jogi fakultásának hallgatói tegnap reggel kijelentették, hogy sztrájkba lépnek, az előadásokat nem látogatják és vizsgákra sem jelentkeznek. A sztrájkra az adott okot, hogy minden közbenjárás, parlamenti felszólalás és ígérlet ellenére sem szállították le a tarthatatlan vizsgadíjakat. A diákok remélik, hogy a sztrájk segítségével mégis csak sikerül majd a magas vizsgadíjak leszállítását elérni.

— Az orsovai katolikus hitközség jólsikerült műsoros estélyt rendezett. A kitűnő műsor keretében Szegi Katalin, Kuck Vilma, Horváth Anna, Nagy Juliska, Kleifel Hilda, Licht I. és Kreutzer Róbert tüntették ki magukat.

— Felakasztották két gyilkost. Posenben nemrég meggyilkolták a lengyel tanítóképző igazgatóját. A gyilkosokat két fiatal ember személyében elfogták, akiket a rögtönítélő bíróság kötél általi halálra ítélte. Kegyelem iránti kérvényüket a lengyel köztársaság elnöke elutasította és az igazságszolgáltatásnak szabad folyást engedett. A két gyilkost tegnap reggel hat óra körül felakasztották.

— Betörők egy postahivatalban. Kolozsvárott az ötös számú postahivatalban betörők jártak. A betörők álkulccsal hatoltak be az udvar felőli ajtón a hivatalba és onnan az egyik fiókból háromezer leit loptak el. Érdekes, hogy a pénztárszekrényben nyolcszáz ezer lei volt, amelyet azonban nem bántottak.

— Részeg rendőrkáplár garázdalkodása. Partan György csákovai rendőrkáplár több társával együtt egész napon át mulatott, miközben részeg állapotban több polgárt súlyosan bántalmazott. Cristian közsegktanácsi tag, aki estefelé a vendéglő előtt haladt el, a lármára besietett és a káplárt mulatozása abbahagyására akarta rábeszélni. Partan azonban durván rátámadt Cristianra, akit többször megütött, sőt az utcán addig üldözte a menekülő embert, míg az összeesett. A járőrök lefegyverezték a garázdala rendőrkáplárt és bevitték a községházára. A csendőrség felvette a tényállásról a jegyzőkönyvet, amelyet eljuttattak az illetékes hatóságokhoz.

1933. LIPCSEI TAVASZI MINTAVÁSÁR

Megnyitás március 5.

Minden felvilágosítást megad a

LEIPZIGER MESSAMT LEIPZIG

vagy a tb. képviselő: Angerbauer Jenő.

Timișoara I., General Praporgescu-utca 3. Kossak-ház. Telefon 70.

Mozi

Kiki

Ujdonság a Capital-moziban

A mulattató film, amelynek Anna Ondra a főszereplője, egy kis polgári leány karrierjét mutatja be. Kiki egy len vágja az, hogy a színházhoz kerüljön. Fényes jövőről álmodozik, de ki kezdetnek látja már azt is, hogy egyik revüszínházban ruhatárosi állásra jut. Este, amikor elvégezte munkáját, felfedező utra indul az üres színházban és eljut az igazgatói szobához. A szobában heves vita folyik az igazgató és a revüasztár között, aki a barátját veszedelmes Kikire nézve kitűnően védi. A szobát a sztár kihajítja a hermbundáját és Kiki nyomban magára. Az igazgató az előkelő hölgygé átváltott Kikit vacsorára hívja meg, majd lakásába viszi és ettől kezdve Kiki rierje felfelé ível. A szerencsésje a ban az elhanyagolt sztár fenyegeti, Kiki bosszút esküszik. Az előadást akarja zavarni, de terve nem sikerül, mert a közönség azt hiszi, hogy egy ratlan trükköről van szó és lelkesen neplli a sztárt és Kikit. Anna Ondra e féle változatban csillogtatja nagyszemélyességét, míg partnerei Herma Thimig és Paul Ottó szintén pápasán játszanak. A jól mű humorral íratott filmet ma mutatja be a Capital mozi.

Saját orvos
mondja, hogy
egyedül csak
az
„OLLA”
megbízható

Rádió

33. JANUAR 20. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: A rádiózenekar hangversenye. 7.25: Szórakoztató zene. Gramofonzene. 9: Szimfonikus hangverseny. 10.15: Szórakoztató zene. Budapest. 0.15: Szimfonikus zenekar hangversenye. 1.5: Gramofonzene. 3.45: Hírek. A rádió diáklérlője. 5: Dresdner előadása. 5.45: Hírek. 6: Cigányzenekar hangversenye. 6.45: A kereskedői hírschack Béla előadása. 7.15: Cigányzenekar hangversenye. 8: Munkásféltára. Az operaház énekarának hangversenye. 9.20: Egy élet. Irta és felolvassa Vich Géza. 9.50: Gramofonzene. Hírek, majd cigány- és szalonzenekar hangversenye Vig Miklós énekszámával. A magyar cserkészszövetség angol előadása. Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 1.40: Gramofonzene. 4.55: Művek. 5.50: Zenekari hangverseny. Szimfonikus hangverseny. 11.10: Szórakoztató- és tánczene. Belgrád. 12: A zenekar hangversenye. 1.5: Gramofonzene. 4: Gramofonzene. 5: Harmonika hangverseny. 5.30: Népdalok. 6: Gramofonzene. 8: Gramofonzene. 10: Szórakoztató zene. 11: Hírek, majd cigányzenekari hangverseny. Milánó. 8: A rádiózenekar hangversenye. 8.30: Gramofonzene. 10: Szimfonikus hangverseny. Prága. 8.20: Szórakoztató zene. 9: Zenés szomorú játék. 9.45: Zenekari hangverseny. Strassburg. 8.30: Könnyű zene. 9.45: Mandolin hangversenye. 10.30: Esti hangverseny. 12: Jazz-band. Varsó. 7: Könnyű zene. 9.15: Szimfonikus hangverseny. 12: Gramofonzene.

33. JANUAR 21. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Gramofonzene. 6: Román és magyar zene. 8.40: Gramofonzene. 9: A rádiózenekar hangversenye. 10.25: Szórakoztató zene. Budapest. 10.15: Szalonzenekar hangverseny. 1.5: A rádió házikvint

tették hangversenye. 3.45: Hírek. 5: A Rádió Élet gyermekjátékszórójára. 6: Szórakoztató zene. 7.15: Rádió amatőrposta. 7.45: Kuruc dalok. Előadja Pusztay Sándor cigányzenekari kísérettel. 8.30: A Lakmé című dalmű előadásának közvetítése az operából. Utána hírek, majd cigányzenekar hangversenye Hercegh Béla énekszámával. 12.15: Jazz-band. Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 2.45: Gramofonzene. 4.45: Mandolinzene. 6.5: Szórakoztató hangverseny. 8.25: Bárzene. 9: Vidám-est. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1.5: A rádiózenekar hangversenye. 1.35: Szórakoztató zene. 4:

Gramofonzene. 5: Népdalok. 5.30: Gramofonzene. 8: Gramofonzene. 9: A rádiózenekar hangversenye. 10: Hangjáték. 10.30: Gramofonzene. 11.30: Cigányzene. Milánó. 8: Gramofonzene. 11: Tarka-est. Prága. 8.20: Vidám-est. 9: Operettelőadás. 11.15: Könnyű zene. Róma. 10: Szimf. Stockholm. 7: Tarka műsor. 9: Szórakoztató zene. Strassburg. 9.15: Gramofonzene. 10: Kézzongorás hangverseny. 11: Kamarazene. 12.30: Jazz-band. Varsó. 7: Könnyű zene. 9: A rádiózenekar hangversenye. 11: Chopin-művek. 12: Tánczene.

Közgazdaság

Minden új ház adóköteles lesz a jövőben, tekintet nélkül arra, hogy mennyit jövedelmez

Jelentettük, hogy Madgearu pénzügyminiszter javaslatot készít az új házak adómentességi törvényének megváltoztatásáról. Az első hírek úgy szólnak, hogy a százezer lei jövedelmen alóli új házak továbbra is adómentesek maradnak. Kiderült azonban, hogy a pénzügyminiszter semmi értékhatárt nem állít föl és általában véve minden új épület adóköteles lesz ezután. Ebből az alkalomból a lapok érdekes kimutatásokat közölnek arról, hogy 1931-ben az egész országban meny-

nyi építkezés történt. Eszerint 1931-ben az egész országban négy milliárd leinél többet fektettek bele új építkezésekbe. Ebből az összegből egyedül Bukarestben két milliárd leit használtak föl. Erdélyben 997, Besszarábiában 890, Bukovinában pedig 132 millió lei értékben építkeztek. Bizonyos, hogy az új házak adómentességének megszüntetésével az építkezési kedv erősen megcsappan, aminek kárát elsősorban az ipar és a munkásság fogja vállalni.

Felemelték a gabonapárka árát. A mezőgazdasági szesztermelők azzal a kérelemmel fordultak a monopóliumi vezérigazgatósághoz, hogy emeljék fel a gabonapárka árát. A kérelem elintézésére bizottságot neveztek ki, amelynek határozata alapján a gabonapárka árát hektoliterfokonként tizenhat leiről huszonkét leire emelik fel,

ezenkívül tizenöt százalékos prémiumot helyeztek a termelőknek kilitásba. Az érdekeltek nincsenek megelégedve az áremeléssel és így előreláthatóan újabb áremelkedés várható. A monopóliumtól különben december hónapban százötven vagon szeszt adott el, de a fogyasztás január hónapban jelentékenyen visszaesett.

Akadtt azonban az ágensek között egy áruló is. Ez elárulta az összeesküvők minden titkos elhatározását és beszolgáltatatta az összeesküvők nevének teljes listáját is.

Babeufot és társait elfogták. Babeuf még láncra verve is megőrizte hetyke, támadó kedvét. Hívekben nem volt hiány. Egy körülbelül nyolcszáz főre tehető csoport a grenelli katonatáborba ment, hogy azokat fellázítsa Babeuf érdekében. De szétverték őket.

Magamról.

Nagyatyám feljegyzései a nagy forradalomról véget értek. Legyen szabad most befejezősül még magamról is írni néhány sort, a Sanson-nemzedék utolsó hóhérjáról.

Már gyermekkoromban a könyvek érdekelték mindenképp. A könyvszeretet különben is öröklött szenvedély családunkban. Nemzedékek óta halmozódott fel óriási könyvtárunk, melyben értékes kéziratokon kívül a könyvnyomtatás feltalálása utáni időkből származó első művek is igen szép számban találhatók.

Ezek a régi könyvek mindig felettem vonzottak engem. Minden este bementem könyvtárunkba, kiválasztottam egy művet és azt a késői órákig olvastam szobámban. Leginkább a halálbüntetésekről szóló könyveket olvastam, amelyek oly végzettszerűleg kapcsolódtak családunk sorsába. Olvastam Montesquieu-t, Beccariat, Filangerit, épülve különböző felfogásaikon.

Legjobbban azonban az a különös könyv fogott meg, amelyet Joseph de Maistre irt Pétervári esték címen. Benszomban hatalmasan tiltakoztam a fur-

csa tan ellen, melyet a szerző később még bővebben fejtett ki. Az emberi vér kiöntésének szükségességéről a földön című művében.

Hiába, én szelid voltam. És már kora gyermekésemben ily puha volt a természetem. Sohasem volt például örömem az állatkínzásban, mint az a gyermekek-nél általában szokásos.

Házunk tele volt kedves állatokkal. De legjobban a galambokat szerettem. Anynyira szerettem őket, hogy egyet sem ölettem le, így annyira felszaporodtak, hogy egész belepték a házunk táját.

Egy reggel, amint felkeltem és kisiettem, hogy megettessem védenceimet, láttam, hogy üres a ház. Mindenütt kerestem őket, végül az udvar egy sarkában leltem meg galambjaimat, megfojtva. Egy undok menyétszalad végzett velök.

Leirhatatlan volt szomorúságom, de a legnagyobb az volt, hogy képzeletem mintegy allegorikus jelentést kölcsönzött e szerencsétlenségnek. Az én szerepemre emlékeztetett ez a galambgyilkosság, arra a szerepre, mely már az eljövendő világban várakozik.

Közben még abban a korban voltam, amidőn a benyomások éppen oly megragadók, mint üde színekben dúsulódnak. Ebben a korszakomban láttam először színházat. Azonnal nagy szenvedélyem támadt a drámai művészet iránt. A tragédiáknak abban az időben nagy volt a becsülete. Talma, Georges és Duchnois olyan hármast alkottak, amely hivatva volt több nemzedékre is dicsőséget szerezni a színpadi művészetnek.

Boldog voltam, ha a családi asztalnál beszámolhattam a látottakról és magam atyám is gyakran részt vett ezekben a

Kényszeregyezséget kért egy nagy aradi cég. Az aradi Kálmán A. műszaki vállalat kényszeregyezséget kért. A kérelem hivatkozik a súlyos gazdasági válságra, amely különösen az autópárra katasztrófális. Így történhetett meg azután, hogy a vállalat, amelynek tizenhét millió lei aktívával szemben tíz millió lei a passzívja, kénytelen fizetésképtelenné válni. A vállalat negyven százalékot ajánl fel a hitelezőknek, amit öt év alatt törlesztene. A Kálmán-cég főhitelezője a Bancara Romana pénzügyintézet, amely mintegy kilenc millióval van érdekelve, míg a többi tartozás husz kishitelező között oszlik meg.

Nincs megegyezés az aninai bányamunkásokkal. Megirtuk, hogy a Resica-művek aninai bányáinak és munkásainak kollektív szerződése 1933 február elsején lejár. A munkások azt kérték, hogy az új kollektív szerződést kössék meg az előző két évi kollektív szerződés feltételei mellett, amely a bányászok számára a bérek és a munkabeosztás tekintetében kedvezőbb volt. Minthogy a bányagazgatóság ebbe nem ment bele, Botte György temesvári munkaügyi vezérfelügyelő kérték föl a közvetítésre. A tárgyalás a vezérfelügyelő részvételével a munkások és a bányagazgatóság között szerdán folyt le, azonban eredménytelenül végződött. Ennek következtében az ügy most a semmitörvény elé kerül, amely hivatva lesz a döntést meghozni.

A temesvári gabonapiac szilárd helyzete változatlan. Tegnap az árak megtartották nivójukat. Így búza 630, ujbúza minőség szerint 580—610, regáti búza 600, ótengeri 170, új tengeri 145—150, zab 215, burgonya 155 és 250, muhar 130, vöröshere 1500—1800, lucerna 2800, répa 480, napraforgómag 400 lei száz kilónként a bányási feladóról.

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DELI HIRLAP

A párisi hóhérmémoires

(Utánnomlás tilos.)

50. folytatás.

Babeuf nem törődött eme teoriák közszemével. Megcsinálta az egyenkénti köztársaságának törvénykönyvét és a törvény megszüntette a keresetet és a közlekedést a külfölddel, alkálta az egyéni vagyont az államára, megszüntette a szülők ama jogát, hogy ők neveljék fel gyermekeiket, üzte a művészetet és még az öltöztetést és a háztartás vitelét is szabá-

ta. A rendszere azonban a lázadók közt nem volt népszerű. A civakodás ellenléte tette azokat a terveket, melyek az emberi társadalmat igen nagy károkozás állapotába süllyesztették volna.

A párt tagjai, akik félig-meddig elszakítottak és sokat vártak Babeuf vezetésétől, megijedtek ettől az embertől, amidőn közelebbről megismerhették, hogy mennyi elhatározott és rendíthetetlen van benne.

Elakadtak csatlakozni a programhoz, amidőben végleg elpártoltak egy Batól, mint annak politikájától. Megjött egy D r o u e t nevű képviselő, aki ki Babeuf és politikája mellett.

művészeti vitákban. Csodálkoztam, hogy milyen jól ismeri a színpad viszonyait. Így arra kellett következtetnem, hogy ő tulajdonképpen maga is nagy színházjáró. Akaratlanul is felkiáltottam:

— Maga is látta, atyám, tehát ön is jár színházba?

— Épp olyan gyakran, minte te, Henrik — válaszolt atyám mosolyogva. Miért fosztán meg magam ilyen nemese szép élvezetéről?

— De hát miért nem megyünk akkor együtt? kérdezte tovább. Magános szórakozás nem teljes. Együtt öröm dupla gyönyörűség.

Meggodolatlan érdeklődésemre első tette atyám arca:

— Nem, Henrik! Sokkal jobb lesz ez így külön-külön.

— Oh kedves atyám, ha tudnám, hogy mikor megy színházba, biztos elkísérem.

Atyám szemmeláthatólag meg volt hatva. Látta, hogy eltaláltam gondolatát és én ezekkel nem értem egyet. Nem akarta, hogy szégyenkezze miatt, hivatása miatt. Ezért nem is mentünk ki gyalog sohasem együtt. Viszont, ha kirándulást tettünk, két külön kocsi fogtak be és mi oda külön-külön szálltunk be, még mielőtt a hintók kihaltak volna a kapun.

Mióta tudtam, hogy ő is színházjáró, állandóan őt kerestem tekintetem. Egy este a Comedie Francaise-ben valóban meg is láttam, amint egy földszinti páholyhoz támaszkodva állott. Rajtam volt a szemem neki is, de amint meglátta, hogy feléje sietek, hirtelen eltűnt a színházból.

Közben szomorú gyász ért bennünket.

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvessz: Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvarosban: Kardos-utca 4. Kossuth-tér 4. Gránátos-utca sarok, Messinger-utca 27. Józsefvárosban: Mészáros-utca 27. A hirdetés díj a kiadásnapján eseten előre fizetendő.

Házasság

Vidéki

intelligens 25 éves izraelita fiatalember, feleségül venne olyan leányt, kiben jó pajtást és jó feleséget lelne némi hozománnyal. Cimeket „Boldog pár” jelígre a kiadóba kérek. Kalandornók kíméljenek. (564)

28 éves mérnök

teljesen független, jó állással, csekély vagyonnal, megismerkedne szerény, jó kedvű, csinos fiatal leánnyal, ki jó felesége lenne. Cimeket „Boldogságra vágyom” jelígre a kiadóba kérek. (1520)

Kereskedő, 32 éves,

jó forgalmu üzlettel, saját házzal, megismerkedne házasság céljából háziasszony nevelt fiatal leánnyal, vagy asszonnyal, ki az üzletben segédkezne neki. Cimeket „Vidékre jönne” jelígre a kiadóba kérek. (1230)

Szerény leány

19 éves, ismeretség hiányán ezuton keresi, komoly uriember ismeretségét, házasság céljából. Csak komoly ajánlatokra válaszol. Cimeket „Becsület” jelígre a kiadóba kérek. (1050)

Levelezés

Kereselek

egy jó modoru fiatalember ismeretségét, aki német nyelv ellenében románra tanítana. Teljes című leveleket „Lya” jelígre a kiadóba kérek. (586)

Alhalmazás

Mindenes leány

ki a román nyelvet jól bírja, varráshoz is ért, tisztességes magaviseletű, február 1-re beléphet. Sorsüldözött előnyben. IV., Bonnáz-u. 16. I. em. 2. (583)

Biciklis fiut

felveszek, Lang Valy, I., Városházatepület. (316)

Állást keres

26 éves

4 nyelvet beszélő utazó állást keres. Borbély, fűszeres, bőrkereskedő és divátáruban jártas. Erdélyben, Bánátban, de főleg Regátban van bevezetve. Cimeket „26 éves” jelígre a kiadóba kér. (563)

Leépített banktisztviselő

(3 gyermekkel) bármilyen állást keres. (Pénzbeszedői, könyvelői, stb.) Szíves megkereséseket „Csaláért dolgozó” jelígre a kiadóba kér. (1250)

Házmesteri állást

keres gyermektelen házaspár. III., Str. Dragomil 2/c. (582)

Adás-vétel

Pipák,

szipkák valódi tajtékából, ujak és kiszivottak, továbbá fapipák, valamint valódi borostyán szipkák és utánzatok! Cigaretta és dohánytárcák bőrből, gummiból, fából és bádognál, most érkeztek külföldről. Szolid olcsó árak mellett kaphatók M a r c h trafikban, IV., Küttl-tér 1. szám alatt. (1655)

Könyveket

egész könyvtáratok állandóan vásárol Moravetz, antiquar-könyvkereskedése, Belváros. (297)

Keresek

május 1-re, Erzsébet- vagy Józsefvárosban, 3-4 szobás családi házat. Cim a kiadóban. (580)

Eladó

Józsefváros legforgalmasabb utcájában jól bevezetett vendéglő és mézárszék. Érdeklődni Temesvár I., Szt. György-tér, Schojbert-divatüzletben. (578)

7 lámpás

modern típusu Tungsram rádiót megvételre keresek. Cimeket „Kézpénzzel fizetek” jelígre a kiadóba kérek. (1231)

HIRDESSZEN

DELI HIRLAPBAN

Autóbusz menetrend

Temesvár — Buziás — Lugos

Indul Temesvárról a Balcan Impextól	Indul Lugosról a Szameth Uvegkereskedéstől
Rékáson át reggel 6:30 óra	Buziásán át reggel 6:15 óra
Buziásán át délután 1:00	Rékáson át délután 2:00
Buziásán át este 5:15	

Jegy ára 92.- lei, retourjegy, mely 8 napig érvényes, 150.- lei.

Temesvár — Csanád — Teremia

Indulás Temesvárról	Indulás Csanádról és Teremiáról
Reggel 6:30 órákor	Reggel 5:15 órákor
Délben 1	Délben 12:15
Este 6	Este 5:15

Temesvár — Nagykomlós

Indulás Temesvárról	Indulás Nagykomlósról
Délben 1 órákor	Reggel 5:30 órákor
Este 6	Délben 1

Bahás

Butorozott szoba

külön bejárat, fürdőszoba használat, azonnal kiadó. IV., Begajobbsor 5. (Militzné.) (34)

Földszintes 4 szobás

lakás fürdőszobával, ujonnan helyrehozva, azonnal kiadó. III., Hunyadi-ut 26. (571)

Csinosan butorozott

utcai szoba teljes ellátással kiadó. Józsefváros, Missits-u. 12. földszint. (568)

4-5 szobás

lakás, lehetőleg kerttel, május elsejére bérbe kerestetik. Cim a kiadóban. (1710)

2-3 szobás

lakás, teljesen modern, villamos mentén, lehetőleg villa-negyedben, május elsejére bérbe kerestetik. Cim a kiadóban. (1711)

Belvárosban

egy, esetleg két szobából álló butorozott lakást keresek. Különbejárat, modern. Ajánlatok „Modern” jelígre lakbér megjelöléssel a kiadóba kéretnek. (581)

Különléle

Munkájukban támogassuk a vakokat! Tagjaink kosár- és nádszék-fonással, házipipő készítésével, zenével és zongora-hangolással foglalkoznak, műhelyünkben mindennemű kosár és kerti butor javítást is vállalunk, levelezőlap hívásra a munkákért házhoz is megyünk, a n. é. közönség szives támogatását kéri a „Vakok egylete”, Erzsébetváros, Posta-utca 2. (509)

Elveszett,

pénteken reggel 8 órákor a gyárvarosi Millenniumi templomban egy csomag, melyben be nem fejezett kézimunka volt. Becsületes megtalálójára jutalom ellenében adja le özv. Ruschillénak, II., Széna-tér 12. I. em. balra. (540)

Trafik

százalékra bérbeadó. Cimeket a kiadóba kérek. (150)

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lillom-tejkrémet, lillom-tejszappant, lillimpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér

Téli menetrend

Ervényes október 2-től a közép-európai időszámítás szerint.

Vonatok indulása a józsefvárosi udvarról:

- Bukarest felé Simplon
- Bukarest felé
- Bukarest felé gyors
- Bukarest felé
- Karánsebes felé
- Zsombolya felé
- Zsombolya felé
- Zsombolya felé Simplon
- Zsombolya felé
- Resica felé
- Resica felé
- Resica felé
- Arad felé
- Arad felé
- Arad felé
- Arad felé
- Buziás felé
- Buziás felé
- Buziás fele
- Gyér felé
- Keresztes felé
- Radna felé
- Csanád felé
- Csanád felé
- Csanád felé
- Valkány felé

Vonatok érkezése a józsefvárosi udvarra:

- Bukarest felől
- Bukarest felől gyors
- Bukarest felől
- Bukarest felől Simplon
- Karánsebes felől
- Zsombolya felől
- Zsombolya felől Simplon
- Zsombolya felől
- Resica felől
- Resica felől
- Resica felől
- Arad felől
- Arad felől
- Arad felől
- Arad felől
- Arad felől
- Buziás felől
- Buziás felől
- Buziás felől
- Buziás felől
- Gyér felől
- Keresztes felől
- Radna felől
- Csanád felől
- Csanád felől
- Csanád felől
- Varjas felől

(A resicai vonalon Zsebelyen Lieb és Csákova, Gátalján Lugos és Nagyzsám, Berzovian Oravica és Anina, csanádi vonalon Billéd, Lovrin és Násztmiklós felé van csatlakozás.)